

Newsletter

Editie juni 2016

Advisory

- 02 Bedrijfsfraude: is uw onderneming kwetsbaar?
- 04 Data als hefboom om bedrijfsdoelstellingen te halen

Audit & Assurance

- 06 Recente CBN-adviezen

Belasting & BTW

- 07 Investeringsaftrek – anno 2016: nog interessanter!
- 08 Belastingparadijzen – fiscale aspecten
- 10 Het kapitaal van uw vennootschap verminderen zónder verrassingen
- 12 Verplichte btw-registratie voor bestuurders-rechtspersonen: wat kan u nog doen?
- 14 Gerichte controles door de fiscus

Juridische diensten

- 15 Vonnissen in eerste aanleg voortaan onmiddellijk uitvoerbaar

Agenda

- 16 Seminars & opleidingen i.s.m. Grant Thornton

Bedrijfsfraude: is uw onderneming kwetsbaar?

Via de pers worden we geïnformeerd over soms extreme gevallen van bedrijfsfraude. In het bedrijfsleven dienen ondernemingen constant aandacht te hebben voor het voorkomen en ontdekken van fraude, gepleegd door eigen personeelsleden en/of door derden.

Bedrijfsfraude ontstaat meestal door de samenloop van drie elementen:

1. Gelegenheid: de kans om frauduleus te handelen. Deze kans is direct afhankelijk van de kwaliteit van het huidige interne controlesysteem.
2. Noodzaak: schulden of financiële tegenslagen, een (te) luxueuze levensstijl, irrealistische objectieven opgelegd door de onderneming.
3. Rationalisatie: het rechtvaardigen van fraude. Voorbeelden hiervan zijn: ik werk er hard genoeg voor, ze betalen me te weinig, ik heb weeral een promotie gemist, enz.

Deze factoren, ook wel de fraudedriehoek genoemd, moeten stuk voor stuk worden aangepakt wil men fraude voorkomen of ontdekken. Helaas heeft het bedrijf minder vat op de elementen noodzaak en rationalisatie. De focus van een onderneming moet dus liggen op de factor gelegenheid. Interne controle- en beheerssystemen spelen hierin de belangrijkste factor. U kunt de controle in uw onderneming verbeteren door:

1. Een risicoanalyse van de bedrijfsprocessen en bedrijfsmiddelen, inclusief de gegevens die uw onderneming een concurrentievoorsprong geven, zijn hierin belangrijk.
2. Een evaluatie van de bestaande controles, en dit zowel op het niveau van de onderneming als op het niveau van de diverse processen. Deze evaluatie richt zich specifiek op controlemaatregelen die fraude helpen voorkomen en/of detecteren.
3. Een beoordeling of de bestaande controles met betrekking tot het opsporen en/of voorkomen van fraude kunnen worden omzeild door het management zonder te veel sporen na te laten.
4. Een continue monitoring/opvolging van potentiële fraude-indicatoren. Enkele concrete voorbeelden hiervan zijn:

Type van fraude	Test
1. Fictieve leveranciers	Scan uw leveranciersbestand, om volgende situaties op te sporen: <ul style="list-style-type: none"> • leveranciers met gelijkaardige namen • leveranciers met hetzelfde adres en telefoonnummer • leveranciers zonder adres, zonder btw-nummer • leveranciers met hetzelfde adres en/of telefoonnummer als een medewerker.
2. Gewijzigde/aangepaste facturen	Ga op zoek naar facturen waarvan u geen origineel heeft en bijgevolg een duplicaat heeft moeten aanvragen. Beoordeel kritisch facturen die niet één op één matchen met de bestelling of het contract.
3. Dubbele facturen	Check dubbele factuurnummers en dubbele factuurbedragen.
4. Dubbele betalingen	Ga op zoek naar identieke betalingen: hetzelfde factuurnummer, hetzelfde bedrag.
5. Onverklaarde openstaande bedragen	Ga op zoek naar openstaande bedragen in de boekhouding die niet kunnen worden verklaard of worden gelinkt met contracten of bestellingen. Analyseer en beoordeel debet-bedragen per leverancier. Deze kunnen een indicatie zijn van niet-goedgekeurde betalingen.

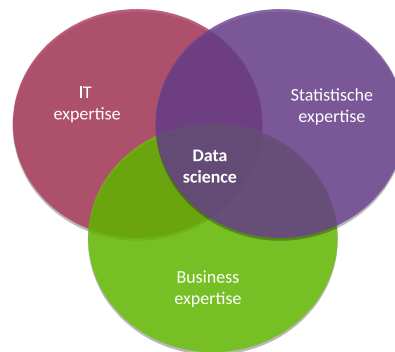
Bedrijven moeten zich wapenen tegen mogelijke fraude. Een goed preventief fraudebeleid draagt bij tot een positieve bedrijfscultuur en maakt het bedrijf minder kwetsbaar voor fraude. Fraude is spijtig genoeg een risico waaraan iedere organisatie is blootgesteld en moet ook erkend worden in een bedrijfsrisicoanalyse. Een onderneming moet duidelijk weergeven dat voor onethisch gedrag (waaronder fraude) geen compromissen worden gemaakt. Ons team Business Risk Services kan u hierin ondersteunen.

Data als hefboom om bedrijfsdoelstellingen te halen

Dagelijks zien we termen als big data, predictive analytics, data mining en data science opduiken op websites, in dagbladen, magazines en op congressen. Door de ‘data-bomen’ zien we het bos niet meer. Gegevens worden continu verzameld, op ieder moment, altijd en overal. Internet is een schat aan gegevens en informatie. Met de komst van social media, cloud, internet-of-things ... is er een overvloed aan data overal. Meer dan 90% van de gegevens zijn volgens onderzoek gegenereerd in de afgelopen twee jaar. Ook in de bedrijfsweld wordt veel gesproken over het gebruik van data. Bedrijven moeten sneller en flexibeler kunnen reageren op de snel wijzigende noden van klanten. Daarnaast is er een wijzigende competitiviteit: nieuwe spelers proberen een deel van de markt te veroveren en de concurrentie probeert ook anders om te gaan met klanten. Klanten houden wordt immers belangrijker, nieuwe klanten vinden vereist meer creativiteit. De vraag die veel bedrijfsleiders zich stellen: hoe kunnen wij - binnen onze bedrijfscontext - data inzetten als een hefboom om onze doelstellingen te halen en het verschil te maken in een veranderende markt? Dat is het gebied waarop data science zich richt.

Data science, zegt u. Wat is dat juist?

Data science is ontstaan als nieuwe discipline en is een antwoord op de grote hoeveelheid data die vandaag de dag gegenereerd wordt. Het uiteindelijke doel is data om te zetten in kennis die onmiddellijk toepasbaar is in de bedrijfscontext. Data science combineert statistische technieken en geavanceerde technologische mogelijkheden om business uitdagingen op te lossen.

De kunst bestaat erin goed de business context te begrijpen. De data scientist is iemand die zich snel kan inleven in de uitdagingen waar een bedrijf voor staat en die samen met het management kan nadenken over mogelijke oplossingen. Daarnaast is het cruciaal om de data die binnen het bedrijf in verschillende IT-systemen zitten, snel te identificeren en in samenwerking met de IT-afdeling uit de IT-systemen te halen. Bijkomend zijn heel wat data beschikbaar op het internet. Dit gaat zowel over de communicaties die het bedrijf zelf voert met de klanten of prospecten via sociale media, als informatie over klanten en prospecten die op het internet beschikbaar is. Nog niet zo lang geleden was het verzamelen en integreren van data een zeer complexe en dure aangelegenheid.

Door recente technologische evoluties en mits gebruik van de juiste tools kan dit eenvoudiger en sneller. Tot slot moet een data scientist ook een kei zijn in statistiek en geavanceerde analysetechnieken. Door deze kennis los te laten op de data, kan deze gecombineerd worden tot waardevolle kennis voor het bedrijf.

Data science en advanced analytics zijn geen buzz words meer. Heel wat – vaak grotere – bedrijven (Facebook, Google, maar ook lokale banken, telecomoperatoren, grootwarenhuizen ...) maken gretig gebruik van doorgedreven data-analyse om beter in te spelen op wat hun klanten willen en uiteindelijk meer succesvol te zijn. In de data-gedreven wereld van vandaag heeft data-analyse potentieel om veel te veranderen, niet alleen in het bedrijfsleven, maar ook op gebieden zoals sport, gezondheidszorg en overheid.

Data science is breed inzetbaar. Wat zijn de mogelijkheden?

Data science heeft een enorm potentieel om bedrijven te transformeren. Wij hebben binnen Grant Thornton ervaring met het inzetten van data science voor verschillende domeinen. Heel wat mogelijkheden spelen zich af in het domein van marketing, sales en customer service. Doel daarbij is het verbeteren van de klantenrelatie. Voorbeelden zijn:

- bekijken hoe bepaalde producten of diensten kunnen worden verkocht aan bestaande klanten (cross selling / up selling)
- het personaliseren van het aanbod naar klanten
- het voorspellen van wie positief zal reageren op een marketingcampagne om zo toekomstige campagnes nog efficiënter te maken
- bekijken waarom klanten het bedrijf verlaten en hoe dat beter kan vermeden worden
- het aanbieden van relevante kennis over klanten aan medewerkers van het contact center zodat ze beter op de vragen van de klanten kunnen reageren
- het analyseren van aankoopgedrag online en van daaruit het gebruik van website en mobiele oplossingen (apps...) verbeteren.

Ook langs de financiële kant van het bedrijf is data science toepasbaar.

Voorbeelden hiervan zijn:

- opmaken van omzetprognoses op basis van historische gegevens
- simuleren van de waarde van het bedrijf op basis van historische gegevens en toekomstige financiële parameters
- frauduleuze transacties voorspellen en identificeren door analyse van credit card transacties.

Data science kan helpen om het HR-beleid van een bedrijf te ondersteunen, door o.a.:

- het voorspellen van welke mensen het bedrijf dreigen te verlaten
- het inzetten van data science voor stress- en burn out-preventie
- het ondersteunen van kennisverzameling door informatie over bepaalde topics over meerdere kanalen (internet, interne databanken, externe databanken ...) te aggregeren en op maat aan te bieden.

Tot slot kan data science ook worden ingezet om de operationele werking van een bedrijf te verbeteren.

Voorbeelden op dit vlak zijn:

- het voorraadbeheer afstemmen op de toekomstige vraag
- op basis van sensor-data voorspellen wanneer een machine dreigt defect te gaan
- de supply chain performance optimaliseren met behulp van gegevens van sensoren op vrachtwagens of paletten. Zo kunnen we de meest optimale logistieke route identificeren, daarbij ook rekening houdend met verkeersvoorspellingen en weersomstandigheden.

Data science levert snel concrete resultaten op. Hoe pak je dat aan?

De toekomst is aan de bedrijven die het best weten data te verzamelen, te analyseren en te vertalen naar nieuwe innovatieve oplossingen die aan de noden van de markt efficiënt beantwoorden. Dat hoeft helemaal niet complex te zijn en lang te duren. Grant Thornton helpt u vandaag om uw doelstellingen te halen door een beter gebruik van uw data. We hebben een aanpak ontwikkeld gebaseerd op jarenlange ervaring bij meerdere klanten. Hieronder wordt deze aanpak kort voorgesteld:

1. Doelstellingen begrijpen: wat wil u bereiken?
2. Bepalen welke data nodig zijn: op basis van doelstellingen de nodige data verzamelen
3. Bouwen van het data model: bepalen van de parameters om data om te zetten in kennis
4. Analyse van de gegevens: doorgedreven analyse op basis van het model
5. Bespreken van resultaten: conclusies voorleggen aan het management en bepalen van de prioriteiten voor de invoering
6. Integreren in de werking: zorgen dat de opgedane kennis ook in de praktijk wordt omgezet.

Bent u geïnteresseerd om meer te weten en te zien hoe u data in uw bedrijf kan inzetten als hefboom om uw doelstellingen te halen? Neem dan vrijblijvend contact op met onze experts van Business Consulting Services.

Recente adviezen CBN

CBN-advies 2016/1

Verrichtingen met betrekking tot inschrijvingsrechten (Dit advies vervangt CBN-advies 139/1).

CBN-advies 2016/2

Boekhoudkundige verwerking van ontvangen subsidies voor de aankoop van activa die worden ter beschikking gesteld

CBN-advies 2016/3

Beoordeling groottecriteria artikelen 15 en 15/1 W. Venn.

CBN-advies 2016/4

Verenigingen en stichtingen: boekhoudkundige verwerking van meerjarige toekenningen bij grote en zeer grote verenigingen en stichtingen

Investeringsaftrek – anno 2016: nog interessanter!

Welke investeringen komen anno 2016 in aanmerking voor een investeringsaftrek?

1. De gewone investeringsaftrek

Jaren geleden werd de gewone investeringsaftrek op nul gezet. Voor grote vennootschappen (cf. art. 15 W.Venn.) blijft dit ook in 2016 het geval.

Kmo-vennootschappen daarentegen kunnen/konden voor investeringen in 2014 en 2015 een éénmalige investeringsaftrek van 4% toepassen. Deze (tijdelijke) herinvoering werd – vanaf 1 januari 2016 en voor onbepaalde duur – verlengd en het percentage verdubbeld. Voortaan geldt dus een aftrek van 8% voor alle investeringen die gedaan worden in nieuwe materiële en immateriële vaste activa en die rechtstreeks verband houden met de bestaande of de geplande economische werkzaamheid die door de vennootschap werkelijk wordt uitgevoerd. Hierdoor realiseert u een belastingbesparing van 2,72% van de investeringen. Reden genoeg om de toepassing ervan te overwegen.

Er gelden wel 2 belangrijke beperkingen:

- Deze investeringsaftrek kan niet worden gecumuleerd met de aftrek voor risicokapitaal van het jaar van

de investering. U dient dus voor aanslagjaar 2016 een afweging te maken tussen enerzijds een aftrek van 4% van de in aanmerking komende investeringen (8% voor aanslagjaar 2017) en anderzijds een aftrek van 2,13% van het gecorrigeerd eigen vermogen.

- De aftrek kan slechts worden overgedragen naar het volgende aanslagjaar. Nadien gaat de aftrek onherroepelijk verloren.

2. De verhoogde investeringsaftrek (alle vennootschappen)

Bepaalde investeringen geven recht op een verhoogde investeringsaftrek. Het betreft vnl. investeringen in octrooien, energiebesparende investeringen, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling en investeringen in oplaadstations voor elektrische voertuigen. Voor aanslagjaar 2016 bedraagt het percentage van de verhoogde investeringsaftrek 13,5%.

Vennootschappen die – vanaf 1 januari 2016 – investeren in ‘productiemiddelen van hoogtechnologische producten’ hebben recht op een verhoogde gespreide investeringsaftrek van 20,5%. De aard en kenmerken van de investeringen die hiervoor in aanmerking komen, moeten echter nog worden bepaald bij KB.

De toepassing van de verhoogde investeringsaftrek is vaak aan strikte voorwaarden onderworpen. Zo moet u bijvoorbeeld voor energiebesparende investeringen – op straffe van verval – vóór het einde van de derde maand na het boekjaar een attest aanvragen bij het Vlaams Energie Agentschap (VEA).

De verhoogde investeringsaftrek kan in principe onbeperkt in de tijd worden overgedragen.

3. Extra steun voor kmo-vennootschappen

Kmo-vennootschappen (cf. art. 15 W.Venn.) kunnen daarnaast aanspraak maken op een investeringsaftrek voor:

- investeringen in beveiliging van beroepslokalen en bedrijfsvoertuigen (20,5% in aanslagjaar 2016 – ook mogelijk voor vennootschappen waarvan de aandelen voor minstens 50% toebehoren aan natuurlijke personen)
- (vanaf aanslagjaar 2016) investeringen in digitale beveiliging en digitale facturerings- en betalingssystemen (13,5% in aanslagjaar 2016). We merken hierbij op dat de minister onlangs bevestigde dat ook investeringen in een ‘witte kassa’ of een webshop in aanmerking kunnen komen voor de verhoogde aftrek.

Belastingparadijzen – fiscale aspecten

In het kader van de Panamese storm, willen we u kort herinneren aan enkele bijzondere fiscale maatregelen met betrekking tot belastingparadijzen.

1. Bijkomende voorwaarden voor aftrekbaarheid van betalingen

Sinds aanslagjaar 2010 moet u alle betalingen aan (rechts)personen gevestigd in een belastingparadijs (opgenomen op de lijst hierna) melden aan de fiscus, indien het totaal van deze betalingen tijdens het belastbare tijdperk meer dan € 100.000,00 bedraagt. Wie nalaat deze melding te doen, verliest sowieso het recht op aftrek voor deze betalingen.

Als u daarentegen de betalingen wel correct gemeld hebt, bestaat er bovendien nog een vermoeden van niet-aftrekbaarheid van deze kosten. Om de kosten te kunnen aftrekken, moet u aantonen:

- dat de betalingen verricht zijn in het kader van **'werkelijke en oprechte verrichtingen'**,
- dat zij de normale grenzen niet overschrijden en
- dat de betaling gedaan wordt aan een persoon die geen **'artificiële constructie'** is.

De Administratie heeft onlangs de lijst van 'staten zonder of met een lage belasting' geactualiseerd. Vanaf 1 januari 2016 worden volgende landen geïsoleerd (art. 179 KB/WIB'92 – nieuwe landen worden in kleur weergegeven): Abu Dhabi, Ajman, Anguilla, Bahama's, Bahrein, Bermuda, de Britse Maagdeneilanden, de Kaaimaneilanden, Dubai, Fujairah, Guernsey, Jersey, het eiland Man, **de Marshall-eilanden**, de Federatie van Micronesië, Monaco, Montenegro, Nauru, **Oezbekistan**, Palau, **de Pitcairneilanden**, Ras al-Khaimah, Saint-Barthélemy, Sharjah, **Somalië**, **Turkmenistan**, Turks- en Caïcoseilanden, Umm al-Qaiwain, Vanuatu en Wallis-en-Futuna. Betalingen aan Andorra, Moldavië en de Maldiven moeten niet meer gemeld worden.

Deze lijst kan nog worden uitgebreid met de landen die niet effectief of substantieel de OESO-standaard inzake uitwisseling van inlichtingen toepassen.

2. Geen DBI-aftrek

Om de DBI-aftrek van 95% van het ontvangen dividend te kunnen toepassen, moet de vennootschap die het dividend toekent, aan de gewone Belgische vennootschapsbelasting of aan een gelijkaardige buitenlandse belasting onderworpen zijn.

Dividenden, ontvangen van een vennootschap die gevestigd is in een belastingparadijs, komen dus niet in aanmerking.

In art. 734quater KB/WIB'92 worden de landen opgesomd waar de gemeenrechtelijke bepalingen inzake belastingen aldus geacht worden aanzienlijk gunstiger te zijn dan in België (i.e. lager dan 15%). Ook deze lijst is geactualiseerd (nieuwe landen in kleur weergegeven): **Abu Dhabi, Ajman, Andorra**, Bosnië en Herzegovina, **Dubai**, Gibraltar, Guernsey, Jersey, **Kirgizië, Koeweit, Kosovo**, Liechtenstein, Macau, **Macedonië**, Maldiven, Eiland Man, Marshalleilanden, de Federatie van Micronesië, **Moldavië**, Monaco, **Montenegro**, Oman, Oezbekistan, **Paraguay, Qatar, Ras al-Khaimah, Servië, Sharjah, Oost-Timor, Turkmenistan** en **Umm al-Qaiwain**.

3. Antimisbruikbepaling - art. 344, § 2 WIB'92

Met art. 344, § 2 WIB'92 heeft de Administratie een middel ter beschikking om internationale belastingontwijking en -ontduiking via (holding)vennootschappen of via personen in belastingparadijzen tegen te gaan.

Ingevolge dit artikel kan aan de Administratie niet worden tegengeworpen: de verkoop, de cessie of de inbreng van aandelen, obligaties, schuldvorderingen of andere titels tot vestiging van leningen, uitvindingsoctrooien, fabricageprocédés, fabrieks- of handelsmerken, of alle andere soortgelijke rechten, of geldsommen aan (rechts)personen gevestigd in een belastingparadijs. Dit heeft tot gevolg dat de overdrager van de activa verder op de door deze activa opgeleverde opbrengsten zal worden belast alsof de overdracht niet heeft plaatsgevonden.

Indien de Administratie kan aantonen dat dergelijke overdracht heeft plaatsgevonden, dan ontstaat er een wettelijk vermoeden van belastingontwijking. De overdrager kan dan slechts aan de niet-tegenstelbaarheid ontsnappen door één van de twee volgende bewijzen te leveren:

- de verrichting beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften, of
- de belastingplichtige heeft in ruil voor zijn aandelen, obligaties, enz. een werkelijke tegenwaarde ontvangen die een bedrag aan inkomsten opbrengt waarop in België een werkelijke belastingdruk weegt die, vergeleken met de belastingdruk die zonder de verrichting zou bestaan, als normaal kan worden aangemerkt.

Voor deze regeling wordt niet voorzien in een afzonderlijke lijst van belastingparadijzen. De Administratie hanteert hiervoor de lijst van landen vermeld in art. 73/4quater KB/WIB92 (zie hoger).

Het kapitaal van uw vennootschap verminderen zónder verrassingen

De gevolgen van een kapitaalvermindering zijn afhankelijk van de samenstelling van het kapitaal.

Een kapitaalvermindering waarbij het gestorte kapitaal wordt terugbetaald, is belastingvrij in hoofde van de aandeelhouders. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat het gestorte kapitaal niet noodzakelijk gelijk is aan het boekhoudkundig kapitaal zoals opgenomen in de jaarrekening.

Het (fiscaal) gestorte kapitaal bestaat immers enkel uit het kapitaal dat werd gevormd door inbrengen in geld of in natura. Het boekhoudkundig kapitaal kan ook worden gevormd door een incorporatie van belaste en/of belastingvrije reserves. Ongeacht deze incorporatie in het kapitaal blijven deze reserves hun oorspronkelijke fiscale kwalificatie behouden.

In de mate dat een kapitaalvermindering betrekking heeft op geïncorporeerde reserves, wordt de terugbetaling fiscaal behandeld als een dividend. De vennootschap zal dan in principe roerende voorheffing moeten inhouden. Indien – en in de mate dat – de terugbetaling betrekking heeft op belastingvrije reserves, is bovendien vennootschapsbelasting verschuldigd door de uitkerende vennootschap wegens het niet langer voldoen aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde.

Indien de Algemene Vergadering beslist om een kapitaalvermindering door te voeren, is het belangrijk om in de notariële akte te laten opnemen op welk gedeelte van het kapitaal de vermindering betrekking heeft. Indien duidelijk wordt gestipuleerd dat deze enkel slaat op het gestorte kapitaal, dan is de terugbetaling belastingvrij. Zo niet, dan wordt de kapitaalvermindering proportioneel verdeeld over de diverse componenten van het kapitaal.

Graag wijzen wij nog op volgende aandachtspunten:

- Wachtperiode voor vastgeklikte reserves en VVPRbis-kapitaal

Als u destijds reserves heeft ‘vastgeklikt’ (d.w.z. met betaling van slechts 10% roerende voorheffing in het kapitaal heeft ingebracht onder de tijdelijke regeling van de programmawet van 28 juni 2013), dan is er alsnog roerende voorheffing verschuldigd als deze reserves binnen de eerste 8 jaar na de kapitaalverhoging (4 jaar voor kmo-vennootschappen onder art. 15 W.Venn.) worden terugbetaald. De roerende voorheffing bedraagt 17% in jaar 1 t.e.m. 4 (jaar 1 t.e.m. 2 voor kmo’s), 10% in jaar 5 en 6 (jaar 3 voor kmo’s) en 5% in jaar 7 en 8 (jaar 4 voor kmo’s). Een kapitaalvermindering binnen deze wachtperiode zal in principe bij voorrang worden aangerekend op het kapitaal dat gevormd is door reserves vast te klikken.

Kmo-vennootschappen die gebruik wensen te maken van het verlaagde tarief VVPRbis door nieuwe inbrengen in geld, moeten eveneens rekening houden met een wachtperiode. Pas vanaf de winstverdeling voor het derde boekjaar na het boekjaar van de kapitaalverhoging, bedraagt de roerende voorheffing 15% (20% voor het tweede boekjaar). Indien u dus onder de VVPR-voorwaarden in 2016 uw kapitaal verhoogt, dan is de roerende voorheffing slechts 15% voor dividenden die toegekend worden uit de winstverdeling vanaf boekjaar 2019. Ook hier geldt dat een kapitaalvermindering bij voorrang geacht wordt voort te komen uit het kapitaal dat recht geeft op het verlaagde tarief VVPRbis.

- Kapitaalvermindering tussen vennootschappen

Een verrassende situatie kan zich ook voordoen wanneer uw (holding) vennootschap destijds een deelneming heeft verworven voor een prijs die kleiner is dan het gestorte kapitaal van de verworven vennootschap. De fiscus is immers van oordeel dat indien de terugbetaling van het gestorte kapitaal groter is dan de boekwaarde van de aandelen, deze ‘meerwaarde’ integraal moet worden belast. Dit kan immers in hoofde van de verkrijgende vennootschap niet aangemerkt worden als ontvangen dividend (dat aanleiding geeft tot DBI-aftrek), noch als een vrijgestelde gerealiseerde meerwaarde op aandelen. Recent werd dit ook bevestigd in de rechtspraak.

Verplichte btw-registratie voor bestuurders-rechtspersonen: wat kan u nog doen?

De kogel is nu dan toch door de kerk. Nadat de invoering ervan een aantal keren werd uitgesteld, dienen rechtspersonen met een mandaat als bestuurder of zaakvoeder zich met ingang van 1 juni 2016 dan toch te registreren als gewone btw-belastingplichtige en btw aan te rekenen op de vergoedingen voor hun prestaties. Wel bestaan er een aantal situaties waarin de aanrekening van btw op de prestaties alsnog (minstens gedeeltelijk) kan worden vermeden. De Beslissing nr. 127.850 van 30 maart 2016 geeft toelichting bij de principiële belastingplicht en de mogelijkheden om vooralsnog geen btw te moeten aanrekenen.

De uitoefening door een rechtspersoon van een mandaat als bestuurder of zaakvoeder is een dienst die in principe aan de btw onderworpen is wanneer dit mandaat 'onder bezwarende titel' wordt verricht.

Er dient dus in eerste instantie te worden vastgesteld of het om een bezoldigd mandaat gaat. Dit zal onder meer moeten blijken uit de statuten en eventueel andere feitelijke omstandigheden. Als blijkt dat het mandaat inderdaad kosteloos wordt uitgeoefend, dan valt dit buiten het toepassingsgebied van de btw en zijn er op dat punt geen verdere acties vereist. Als daarentegen blijkt dat de bestuurder (of zaakvoerder)-rechtspersoon wordt beloond met vaste of veranderlijke vergoedingen, dan wordt het mandaat beschouwd als zijnde uitgeoefend onder bezwarende titel en dient er alleszins vanaf 1 juni 2016 btw te worden aangerekend. De berekeningswijze, de benaming of de wijze van toekenning (vaste of variabele periodieke vergoedingen, tantièmes, aanwezigheidsvergoedingen, emolumenten) is ter zake niet van belang. Dat de vergoeding louter bestaat uit tantièmes en afhankelijk is van de resultaatverdeling van de vennootschap waarin het mandaat wordt uitgeoefend, zodat bij een ontoereikend resultaat geen tantièmes worden toegekend, doet bijgevolg evenmin afbreuk aan het belastbaar karakter ervan. Dividenden worden

evenwel niet bedoeld: zij vloeien immers voort uit het loutere bezit van een deelneming (van de bestuurder-rechtspersoon) als investeerder (als aandeelhouder) en zijn dus niet de tegenprestatie voor een verrichte dienst.

Vanaf wanneer moet btw worden aangerekend?

In dat opzicht moet rekening worden gehouden met de regels inzake het belastbare feit én het tijdstip van de opeisbaarheid van de btw. Zo is het belastbare feit voor (andere dan intracommunautaire) diensten in principe het tijdstip waarop de dienst is 'verricht' (of voltooid). Diensten die aanleiding geven tot opeenvolgende afrekeningen of betalingen worden geacht te zijn verricht bij het verstrijken van elke periode waarop een afrekening of betaling betrekking heeft. De nieuwe regels gelden vanaf 1 juni 2016. Wanneer de prestatie van de bestuurder aldus uiterlijk op 31 mei 2016 is voltooid of wanneer bijvoorbeeld op 14 juli 2016 de bestuurder-rechtspersoon een vergoeding factureert met vermelding dat die betrekking heeft op de periode van 1 januari 2016 tot 31 mei 2016, dan is er geen btw verschuldigd. Wanneer de prestatie van de bestuurder evenwel wordt verricht na 31 mei 2016 (omdat bijvoorbeeld de dienst na die datum wordt voltooid of omdat er een afrekening is over een periode tot bijvoorbeeld 30 juni 2016), dan

is de vergoeding in principe wél aan de btw onderworpen, tenzij er zich een oorzaak tot opeisbaarheid heeft voorgedaan uiterlijk op 31 mei 2016. Dit zal met name het geval zijn wanneer uiterlijk op die datum de factuur werd uitgereikt of de betaling wordt ontvangen, in welk geval er toch geen btw verschuldigd is ten belope van het betreffende (gefactureerde of ontvangen) bedrag.

Voor tantièmes werd een afwijkend standpunt ingenomen. Het tijdstip van de opeisbaarheid is in dat geval altijd de datum waarop de algemene vergadering beslist tot uitkering van de tantièmes en dit ongeacht de datum waarop het boekjaar wordt afgesloten. De datum waarop de factuur wordt uitgereikt of de betaling wordt ontvangen is in dat opzicht evenmin van belang.

In welbepaalde gevallen kunnen de prestaties worden vrijgesteld.

De prestaties van de rechtspersoon met een mandaat als bestuurder of zaakvoerder kunnen eventueel vallen onder de vrijstellingsregeling voor kleine ondernemingen. Dan mag de vergoeding voor de belastbare transacties van de onderneming (inclusief voor het mandaat) evenwel maximaal € 25.000 bedragen (artikel 56bis W.btw en KB nr. 19). Onder deze vrijstelling dient geen btw te worden aangerekend en zijn de btw-verplichtingen minimaal, maar is er geen recht op aftrek van btw op de aankopen. Daarnaast bestaat er ook nog een specifieke vrijstelling voor de handelingen die een bestuurder verricht in het kader van zijn mandaat als beheer van ‘instellingen voor collectieve belegging’ (artikel 44, §3, 11° W.btw).

Combinatie van een mandaat en operationele prestaties: quid?

In bepaalde gevallen zal het bestuurdersmandaat worden gecombineerd met andere prestaties binnen een managementvennootschap. Desgevallend kunnen deze andere prestaties wel nog vrijgesteld zijn van

btw (bv. financiële, verzekerings-, medische en vastgoedsector). In dat geval dienen de handelingen van managementvennootschappen te worden opgesplitst in meerdere elementen die elk hun eigen regeling op het stuk van de btw volgen en moet het onderscheid tussen de verschillende handelingen kunnen worden aangetoond doordat dit objectief bepaald en geformaliseerd wordt (d.m.v. contractuele documenten of statutaire bepalingen). Het mandaat (activiteit) van bestuurder bestaat trouwens in een algemene bevoegdheid van het beheer, de controle en leiding over de bestuurde vennootschap. Wanneer er tussen de verschillende prestaties géén opsplitsing is gebeurd of niet systematisch kan worden aangetoond, zal de btw-administratie uitgaan van een verhouding van ‘minimum’ 25% voor de bestuurdersvergoeding (met btw) en 75% voor de vrijgestelde handelingen. Bij deze beoordeling zal de administratie ook rekening houden met de verhouding tussen de verschillende vergoedingen zoals die vóór 1 juni 2016 werd toegepast.

Voor bepaalde sectoren is er de opportuniteit van de btw-eenheid.

In het geval de werkvennootschap waarin het mandaat als bestuurder of zaakvoerder wordt uitgeoefend géén of een beperkt recht op aftrek heeft, dan zal de aangerekende btw op de vergoeding voor het mandaat een extra kostprijs vormen. In de praktijk gaat het vooral om de financiële, verzekerings- en vastgoedsector. In dergelijke gevallen kan het opportuun zijn om een btw-eenheid op te richten tussen de werkvennootschap en de bestuurdersvennootschappen. Om een btw-eenheid te kunnen oprichten, dienen evenwel drie cumulatieve voorwaarden te zijn vervuld, met name financiële, organisatorische en economische verbondenheid, waarbij vooral de eerste voorwaarde een struikelblok was. Want in de meeste gevallen zijn de aandelen van

de bestuurdersvennootschappen niet voor minstens 10% rechtstreeks of onrechtstreeks in dezelfde handen. Om hieraan enigszins tegemoet te komen, stelt de btw-beslissing nu dat er toch een btw-eenheid kan worden gevormd wanneer de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- De bestuurdersvennootschappen zijn zowel aandeelhouder als bestuurder van de werkvennootschap.
- De bestuurdersvennootschappen bezitten samen rechtstreeks meer dan 50% van de stemrechten verbonden aan de maatschappelijke rechten van de werkvennootschap.
- De bestuurdersvennootschappen verbinden zich ertoe dat elke beslissing inzake de oriëntatie van het beleid van de werkvennootschap moet worden genomen met hun toestemming (bij unanimititeit).

Merk op dat voor de oprichting van de btw-eenheid rekening dient te worden gehouden met de wettelijke behandelingstermijn (1ste dag van ‘maand indiening +2’). Bij indiening in mei 2016 van een volledig onderbouwd dossier zal de btw-eenheid (ten vroegste) kunnen ingaan op 1 juli 2016.

Wel recht op aftrek van btw op aankopen.

Als gewone belastingplichtigen zullen de bestuurder (of zaakvoerder)-rechtspersonen wel de btw geheven van de kosten gemaakt in het kader van hun belaste activiteit vanaf 1 juni 2016 volgens de gewone regels in aftrek brengen. Bij een gemengd btw-statuuat zal deze aftrek worden beperkt. De btw-beslissing stelt wel dat er met betrekking tot de investeringen van het verleden (voor 1 juni 2016) géén mogelijkheid meer is voor recuperatie (herziening) van de historische btw.

Gerichte controles door de fiscus

Net zoals voorgaande jaren heeft de fiscus onlangs aangekondigd welke aspecten in 2016 zijn bijzondere aandacht zullen krijgen. Deze lijst is louter een aankondiging van enkele bijzondere aandachtspunten. Dit betekent uiteraard niet dat de overige belastingplichtigen niet gecontroleerd zullen worden.

Voor particulieren gaat het om:

- de toepassing van het bijzondere aanslagstelsel voor buitenlandse kaderleden
- het recht op een belastingvermindering voor inkomsten van buitenlandse oorsprong
- het niet volledig aangeven van alle (Belgische en buitenlandse) beroepsinkomsten en/of onroerende goederen
- de aftrek van giften zonder fiscaal attest.

Voor ondernemingen gaat het om:

- het niet op een correcte en volledige manier invullen van fiscale fiches
- het niet voldoen aan de verplichting om een geregistreerd kassasysteem te gebruiken
- het niet naleven van bepaalde verplichtingen inzake btw als btw-eenheid of als lid daarvan
- het niet voldoen van alle fiscale heffingen bij bepaalde vereffeningsverrichtingen.

Vonnissen in eerste aanleg voortaan onmiddellijk uitvoerbaar

De Wet van 19 oktober 2015 houdende wijzigingen aan het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (de zgn. (eerste) “Potpourriwet” van Minister Geens) is van kracht sinds 1 november 2015 en wijzigt onder meer de bepalingen omtrent de tenuitvoerlegging van vonnissen.

De vroegere regel luidde dat een vonnis in de regel slechts uitvoerbaar is in zoverre geen hoger beroep of verzet werd aangetekend. Dit kon dikwijls een serieuze domper zijn op een principieel gelijk dat men kreeg en de vreugde op die manier temperen. Men kon daarop voorzien door de rechter te verzoeken het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Als nieuwe regel geldt nu dat een vonnis in principe onmiddellijk uitvoerbaar is. Het vroegere principe is aldus omgekeerd.

Het hoger beroep van de tegenpartij zal dus niet kunnen verhinderen dat een gerechtsdeurwaarder wordt gelast met de uitvoering van het vonnis. Stel dat u gelijk heeft gekregen van de rechter in verband met uw vordering om een grote factuur te innen, dan kan u dit meteen ook in werkelijkheid omzetten en de schuldenaar doen betalen.

Er moet wel rekening mee worden gehouden dat indien het vonnis in graad van beroep zou worden hervormd, mogelijkerwijs de partij die het vonnis in eerste aanleg liet uitvoeren een schadevergoeding moet betalen, bovenop terugbetaling. De uitvoering geschiedt dus steeds op eigen risico.

Er zijn op het principe van de onmiddellijke uitvoerbaarheid een aantal uitzonderingen. Zo zal lastens een partij die bij verstek werd veroordeeld en tijdig verzet aantekent, het vonnis niet kunnen worden uitgevoerd. Verder zijn er enkele uitzonderingen die zich voornamelijk in de sfeer van het familierecht bevinden. Voorts is het ook zo dat de rechter mits bijzondere motivering kan afwijken van de regel van de uitvoerbaarheid en in een specifieke context toch de uitvoering kan opschorten. Tot slot kan de rechter nog steeds aan de voorlopige tenuitvoerlegging de voorwaarde verbinden dat een zekerheid wordt gesteld. De rechter zal in dergelijk geval vrij de vorm van de zekerheid, alsmede, zo nodig, de modaliteiten ervan kunnen bepalen.

Seminaries & opleidingen i.s.m. Grant Thornton

Spreker	Datum	Organisatie	Seminarie / Opleiding
Hilde Gaublomme Bart Verstuyft Chris Peeters	2 juni 2016	Infotopics	Fiscale optimalisatie onroerend goed in/uit de vennootschap
Hilde Gaublomme	Academiejaar 2015-2016	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen	Postgraduaat Fiscaliteit – Module ‘Rechtspersonenbelasting’
Hilde Gaublomme	Academiejaar 2015-2016	Odisee – Fiscale Hogeschool	Postgraduaat Fiscaal Recht & Fiscale Praktijk (topics in het domein “Fiscaal ondernemingsbeleid” m.b.t. internationaal ondernemen en overdracht van ondernemingen)
Bart Verstuyft	Academiejaar 2015-2016	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen	Postgraduaat Fiscaliteit – Module ‘Omvormingsproblematiek’
Frank Stevens Hans Van Daele	Academiejaar 2015-2016	Antwerp Management School	Executive Master of Enterprise IT Architecture
Hans Van Daele Frank Stevens	Academiejaar 2015-2016	Antwerp Management School	Executive Master of IT Governance and Assurance

Voor het meest recente overzicht van onze seminaries en opleidingen kan u steeds terecht op onze website:

www.grantthornton.be

Disclaimer

Grant Thornton garandeert de grootste zorg te hebben besteed aan de betrouwbaarheid van de informatie weergegeven in deze nieuwsbrief. Zij kan hiervoor evenwel geen aansprakelijkheid aanvaarden. Wenst u de Grant Thornton Newsletter voortaan elektronisch te ontvangen, dan kan u dit melden via antwerpen@be.gt.com.

Onze nieuwsbrief is eveneens online beschikbaar op www.grantthornton.be.

Grant Thornton is een handelsnaam van Grant Thornton Accountants en Belastingconsulenten CVBA, Grant Thornton Bedrijfsrevisoren CVBA, Grant Thornton Efficiëntia CVBA en Grant Thornton Belgium CVBA. Genoemde vennootschappen zijn lid van Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL en haar leden zijn geen wereldwijd partnerschap. Alle diensten worden geleverd door de leden van GTIL. GTIL en haar leden zijn geen vertegenwoordigers van elkaar, hebben geen onderlinge verplichtingen en zijn niet verantwoordelijk voor elkaars handelingen of nalatigheden. Zie www.grantthornton.be voor meer details.

Contactinfo

V.U. Geert Lefebvre
antwerpen@be.gt.com

www.grantthornton.be

© 2016 Grant Thornton
Alle rechten voorbehouden.

Antwerpen

Potvlietlaan 6
2600 Berchem (Antwerpen)
T +32 (0)3 235 66 66

Brussel

Metrologielaan 10 bus 15
1130 Brussel
T +32 (0)2 242 11 40

Doornik

Rue du Progrès 4B
7503 Doornik (Froyennes)
T +32 (0)69 84 78 44

Gent

Jean Baptiste de Ghellincklaan 13/0101
9051 Gent
T +32 (0)9 265 02 81

Hasselt

Maastrichtersteenweg 8 bus 7-8
3500 Hasselt
T +32 (0)11 22 72 45

Turnhout

Parklaan 49 bus 7
2300 Turnhout
T +32 (0)14 47 30 70